

Zaden en plantgoed: campagne 2026-2027

Even voorstellen

Koen Van de Mieroop
www.hofseveld.be

Bestelde je al eens zaden via de Velt-samenaankoop?

- Ja
- Nee
- Dit jaar voor het eerst

Velt-zadenactie

Initiatief van Velt sinds 1998

- Steun voor biozadensector
- Bereikbaar maken van grote diversiteit

Groeiend aanbod: nu > 700 rassen

- Zaden, plantgoed, paddenstoelenbroed
- Groenten, kruiden, bloemen, aardappelen
- Zaadvaste rassen

Jaarlijks +6000 bestellingen

- Dankzij groeiend aantal afhaalplaatsen (= applaus voor geëngageerde Velt-vrijwilligers)

Biozaden: waarom?

Gangbare zaadbedrijven:

- Chemische herbiciden, fungiciden en insecticiden.
- Groeihormonen zorgen dat alle planten tegelijk rijp zijn.
- Eventuele zaadbehandeling met chemische middelen.

Biologische zaadbedrijven:

- Minimaal gebruik biobestrijdingsmiddelen (bv. tegen rupsen in slazaadteelt)
- Selectie op maximale weerstand op het veld
- Zorg voor bodem, biodiversiteit: vruchtwisseling, bemesting, bewerking, bloemenranden etc.
- De zaden worden niet behandeld met chemische middelen, wel eventueel ontsmet dmv warmte

Uniek aanbod:
niet in gewone tuinwinkels te koop

Robuuste rassen, *sterk tegen Phytopthora

- Tomaat: 5 buitenrassen; oa Resibella >>
- Aardappel: 15 rassen

**Getest door oa Inagro, helaas zonder extreemweergarantie.*

Oude rassen:

- Bewaard/gered; oa wortel Scarlet Horn >>
- Geselecteerd op smaak, productie, weerstand

Nieuwe rassen:

- Klassiek veredeld door oa Kultursaat en De Bolster; oa komkommer Helena >>
- Geselecteerd op smaak, productie, weerstand

Leveranciers en -telers

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Zadenleveranciers

Quikpootaardappelen.nl

- Plantgoed (aardappel, plantui, sjalot)
- Paddenstoelenbroed

Biosano (mijnbiotuin.be)

- Alle zaden
- Afkomstige van wel acht Europese coöperaties van zaadproducenten!

De Tuinen van Weldadigheid
De Bolster
De Zaderij
Vitale Rassen
Semailles
Bingenheimer Saatgut + Kultursaat
Sativa
Sonnentor
Reinsaat

Telers aan het woord

- Vitale rassen

Telers aan het woord

- De Zaderij

Telers aan het woord

- De Tuinen van Weldadigheid

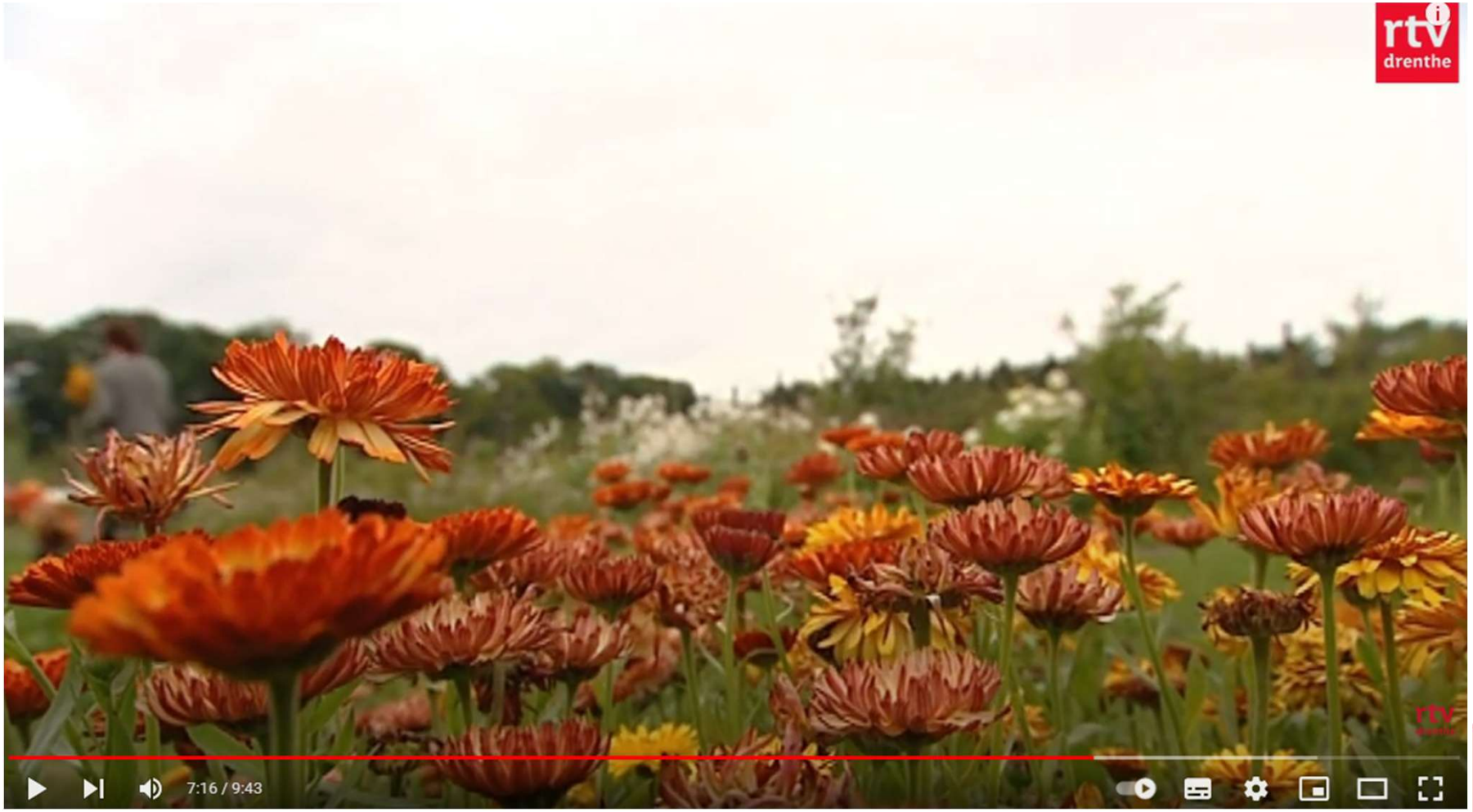

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Cursus zelf zaden telen

- Caring farmers

Het verhaal van Tineke (De Zaderij)

- Tinekes spinazie (en pompoen)
  https://zaadgoed.nl/inspiratie/zaadgoed-en-biodiversiteit/

Waarom zaadvaste rassen

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Zaadvaste rassen: waarom?

Zaadvast:

Alle planten die voortkomen uit dat zaad geven volgend jaar weer dezelfde planten.

Boeren, tuiniers en zaadbedrijven produceren al eeuwen zaadvaste rassen.

Het gewas heeft een brede genetische basis, is een beetje variabel.
Zo zijn de groenten minder vatbaar voor massale ziekten of plagen.

Voor de zaadhuizen waar Velt mee samenwerkt, zijn sterke zaadvaste rassen hun corebusiness: zij maken goede selecties.

Gebaseerd op smaak, robuuste groei en ziekteresistentie

Hybriden?

Hybriderassen worden geproduceerd door een moeder- en vaderplant van twee verschillende rassen te kruisen. Die ouderplanten geven bepaalde gewenste eigenschappen door aan die eerste generatie. (F1's)

Als je daarna weer (F2-)zaad uitzaait, krijg je nooit hetzelfde resultaat. Want dan neigen de eigenschappen naar die van de vaderplant en/of moederplant. Onvoorspelbaar resultaat dus – maar wel eetbaar.

Waarom wil de industrie hybriden?
Ze zijn uniform en voorspelbaar.
Elk jaar weer moet de boer hybride zaad aankopen bij de zadenfirma.

Hybriden leiden tot een enorm verlies aan genetisch materiaal:
Jaar na jaar gaat je voedselsysteem op een smallere basis steunen, met minder gewassendiversiteit en een toenemende afhankelijkheid van enkele grote bedrijven. Tomaat, paprika, prei, komkommer en veel andere gangbare gewassen zijn bijna uitsluitend hybriden.

Hybride vs zaadvast
een voorbeeld

Het zaadvaste wortelras Rodelika van Bingenheimer produceert half zoveel kg per hectare als de meest gekweekte hybride, Nerac F1.

Maar: de opbrengst aan droge stof per hectare is dezelfde.

Rodelika heeft meer smaak, Nerac F1 meer water.

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Kiemkracht en bewaring

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Kiemkracht en bewaring

Op het zakje

- Of *zaaien tot*
- Of lotnummer - zie www.bingenheimersaatgut.de/de/keiminfo.
- Of afvuldatum
- Of productiedatum

(Omdat er geen controle is op bewaaromstandigheden bij jou thuis, kiest Bingenheimer Saatgut ervoor om geen houdbaarheids-datum te vermelden)

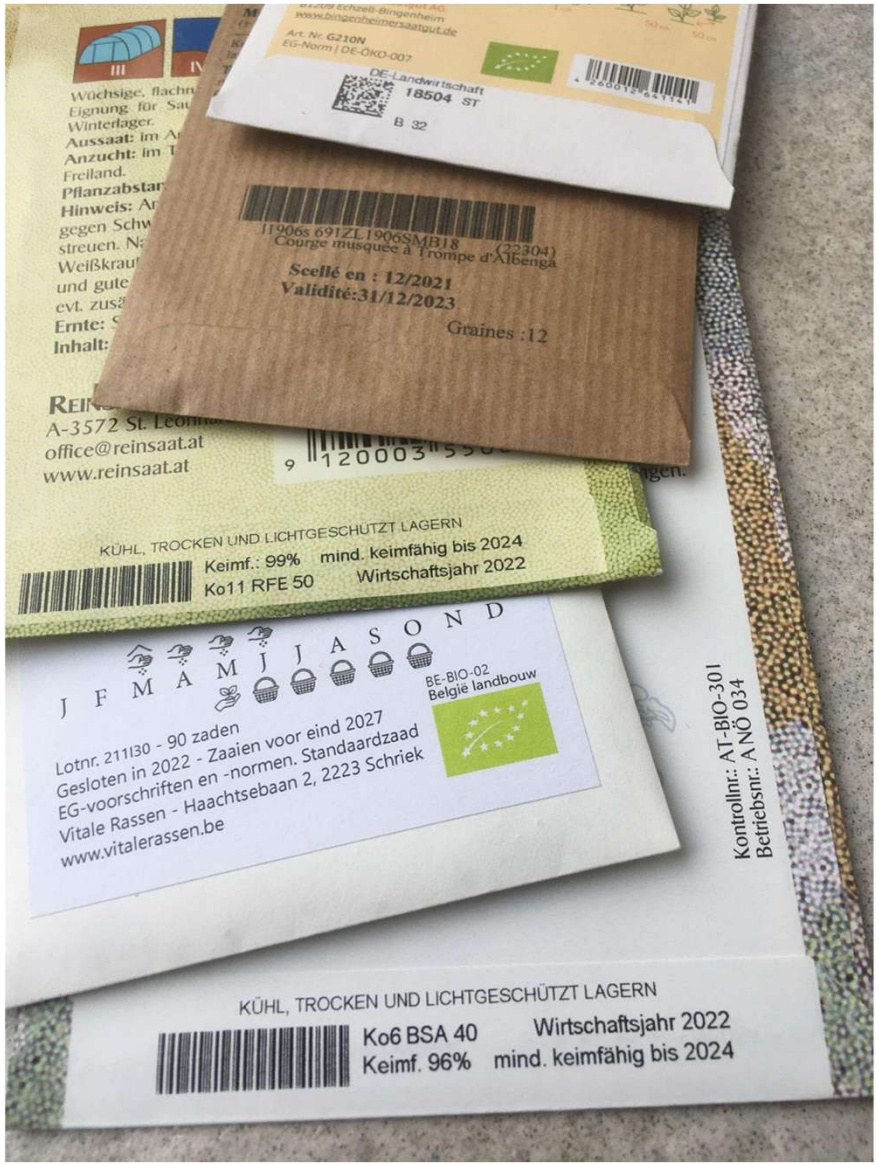

Kiemkracht en bewaring

Zaadhuizen leveren kwaliteit

- Regelmatige kiemtesten, in gestandaardiseerde en geklimatiseerde omstandigheden. (Dus soms anders dan in je tuin of op je vensterbank)

- Zaden verlaten het zaadhuis alleen bij goede kiemkracht.

Zaad leeft

- Bij vochtige omstandigheden of sterk wisselende en hoge temperaturen gaat de kiemkracht achteruit.
- Bewaar de zaden koel, donker en droog.

Het aanbod

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Wat zijn jouw favorieten?

Over welk gewas heb je een vraag?

Nieuwigheden van 2026

Ontdek ze hier: Velt vzw • Samenaankoop • Nieuw

Aubergine - rood Rosso di Napoli
Groenten Aubergine
Code: Z1733
Inhoud verpakking: 30 zaden
Prod: Vitale Rassen

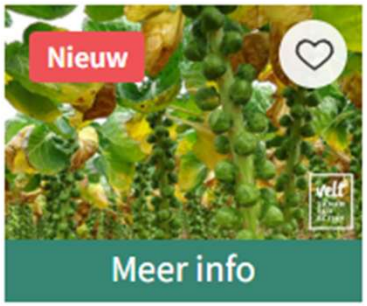

Spruitkool - Stiekeme Spruitje
Groenten Spruitkool
Code: Z1765
Inhoud verpakking: 0,5 g = 150 z
Prod: De Zaderij

Droogboon Citroenboon
Groenten Boon
Code: Z1763
Inhoud verpakking: 30 g = 75 z
Prod: De Zaderij

Witloof Schriek
Groenten Witlof
Code: Z1735
Inhoud verpakking: 0,6 g
Prod: Vitale Rassen

Kikkererwt - Badil
Groenten Erwt
Code: Z1461
Inhoud verpakking: 25 g
Prod: Sativa

Aardappel Peter Pan - 1 kg
Aardappelen
Code: Q026
Inhoud verpakking: 1 kg - 39st
Prod: Quik Pootaardappelen

Ook nieuw én populair

- Zaadbanden, -tapijten, -schijven
  - Aziatische sla
  - Radijs
  - Rammenas
  - Rode biet
  - Rucola
  - Spinazie
  - Bos- en stengelui
  - Veldsla
  - Wortel
- Boeken
  - Fruit in de tuin
  - De wildste dranken
  - Zaaien, planten, oogsten

Een markt in beweging

- Oude rassen verdwijnen soms, nieuwe verschijnen
- Klassieke veredeling: kruisen, selecteren
  oa mais Damaun >>
- Bij aardappel: de wedloop met Phytophthora infestans
  oa Carolus >>

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Overzicht

- Combinatieteelten
  - In Tijd
  - In ruimte
  - Elkaar ondersteunend
  - “zaai” verwarring

- Mulchen - dood of levend materiaal
  - Onkruid weren
  - Vocht/Temperatuur
  - extra voeding

Overzicht

- Amarant
- Andijvie - kies een vaste krop, bv Mascha
- Artisjok - Green globe!
- Augurk
- Sojaboon

Aubergine

- Rijke grond, beschut
- Klein/langwerpig - snelle oogst (De Barbetane, violetta lunga, Nero)
- Lea - mooi, veel vruchtvlees (curry/chutney)
- Zora/Meronda/Astrakom - grote vrucht

Bietjes

- Rode? Langwerpig - zoeter
- Gele - zoet
- Chiogga - mooi
- Combinatie - andere knol/wortelgewassen
- Snijbiet (Warmoes) - heel jaar door

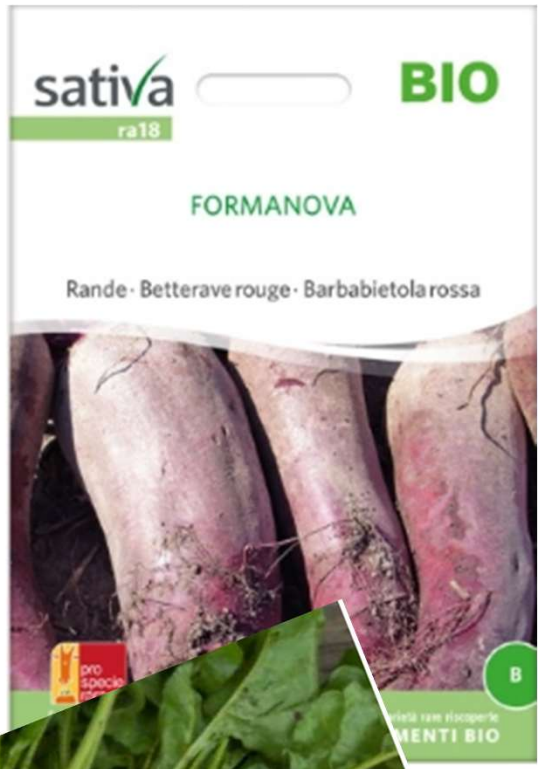

velt SAMEN ECO ACTIEF

Bonen

- Zaai gespreid, later geeft sterkere planten in de zomer
- Droogbonen!
- fijne? Veel plukwerk, makkelijk droog
    - Liever Arosa (De Zaderij), Dior, Dubbel Wit?
- Paarse - Purple Teepee (kleuren groen bij koken)
- Stokbonen - Sunshine!
- Iets anders?
    - Kouseband (kas)
    - Pronkboon (preisgewinner)
    - Sojaboon
- Tuinbonen - Eleonora, Ratio
- Combinatie -
    - Struik - paprika
    - Staak - maïs, zonnebloem, yacon, zoete aardappel

Courgette

- Vroeg, lange oogst
  - Alberello, cocozelle
  - Striato - zeer snelle groeier
  - Serafina
- Bloemen - Ronde de Nice
- Jonge pompoen!
  - Zappho
  - Trompe d'Albenga
- Combinatie -
  - 3 zussen (zonnebloem ipv mais)
  - Paddenstoelen in stro

Erwt/Peul

- Dop - Kelvedon Wonder (laag)
- Kapucijner (hoog)
- Dubbel Doel:
    - Ambrosia - geen draad!, vroeg, lekker, (laag)
- Mooi en uitbundig - Golden Sweet (hoog)
- Onontkoombaar: Sugar Snap (hoog)
- Combinatie:
    - Snelgroeiende slamix - steun voor lage

Komkommer

- Groot : Helena
- Snack : Kalomira
- Speciaal:
    - Kiwano (Kas!) - oranje afrijpen
    - Muismeloen (mexicaanse komkommer)
    - Olijfkomkommer (jonge snack)
    - Luffa (Kas!) - spons
- Combinatie:
    - laagblijvende kruiden aan de voet

Kolen - Algemeen

- **! Wisselteelt ! Brassica !**
- Rijke grond
- Vochtvasthoudende grond
- Bescherm - vliesdoek vooral jong
- Kiemgroenten
- Combinatie : oostindische kers en snelle pluksla
- Periode!
    - Verschillende rassen per periode
    - Mijn ervaring:
        - Voorjaar - slakken…
        - Herfst - stabiel klimaat
        - Weeuwen/winter (kas) - muizen…

Kolen - Blad

- Bladkool : makkelijke kool
  - Boerekool, Blad, Palm, **Red Russian**
  - Jong bij slamix
  - Wok, risotto, bij puree…
  - Koolblaadjes (mosterd)

- Chinese Kool en Paksoi
  - Snelle groeier = Vroeg of laat zaaien (serre)
  - Jong - salade
  - Volgroeid - Kimchi, Wok
  - Bloemstelen

Kolen - Bloem

- Bloemkool
  - Voorjaar - slakken…
  - Herfstteelt! (zaai juni)
  - Weeuwen! (zaai september)
  - Let op de periode per ras!
  - Zelfdekkend?
  - Paarse - extra oogst
- Romanesco - trage groeier, geduld!
- Broccoli
  - Makkelijker
  - Extra oogst - Rasmus
  - Broccolini

Kolen - Sluit

- Rode
  - Granat
- Savooi
  - bestand tegen vorst?
- Spits
  - Snelle groeier - Voorjaar/Herfst
  - Niet te bewaren - vers eten of zuurkool
  - Barstgevoelig
- Witte
  - Zuurkool - grote oude rassen
  - Vers - kleine
  - Bewaren - vaste

Kolen - overige

- Koolrabi
  - Paarse - trager - Herfst
  - Witte - Voorjaar of Herfst
  - Rijke grond - snel oogsten (niet houterig)

- Koolraap
  - Najaarsgroente - lange groei
  - Ludowksi = raap
- Spruit
  - Lange teeltduur
  - niet te veel stikstof - losse spruiten

Maïs

- Rassen
  - Varieer - rode/zoete jan/damaun, zoetje
  - Verschillende oogsttijden
  - Zet ze in blok samen - windbestuiving
  - Pof - mini voor zeer vroege oogst
- Combinatie
  - 3 zussen - neem snelle groeiers

Meloen

- Uitdagend!
  - Buiten? Warm, beschut, voldoende vocht, niet te nat, lange groeiperiode (beter kleine of in de kas)
  - Niet te veel stikstof
  - Bestuiving - lastig in de kas?
  - Snoeien (niet watermeloen)
  - In de hoogte - charentais
  - Op de grond - watermeloen

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Paprika

- Lange teeltperiode
  - vroeg zaaien
  - Goed afharden
  - Let op het weer in mei!
  - Favorieten voor buiten:
    - Alfonsina
    - Buitenpaprika
    - Cubo
    - Chocobell
    - Fritz!
    - Kyara
    - Corno Rosso

Wortelgewassen

- Lange teeltperiode:
  - Goede vochthuishouding
- Pastinaak
- Schorseneren
- Haverwortel
- Wortelpeterselie
- Korte kiemkracht
- Combineer met andere wortelgewassen

Peper

- Lange teeltperiode - warm en beschut
- Favorieten - proeverij augustus:
    - Jalapeno (niet al te pikant)
    - Lila Luzi - mooi en pittig, onrijp fris en fruitig
    - Cayenne - snel rijp en goede opbrengst

Ananaskers / Tomatillo

- Heerlijk onbekend
- Ananaskers - fruitig
- Tomatillo - salsa/stoofpotjes (rauw Queen of Malinalco)

Pompoen

- Enorm aanbod
- Favorieten:
  - Maxima
    - Blue & Uchiki Kuri
    - (groene) Hokkaido
  - Pepo
    - Bush Delicata
    - Jack o’ lantern (halloween)
    - Spaghetti
    - Sweet dumpling
    - Table Queen
  - Moschata
    - Butternut
    - Longue de Nice
    - Muscat de Provence

(Pluk)Sla

- Postelein - winter/zomer
- Raapsteeltjes
- Rucola
    - Wilde - pittig
    - Ruca - groter blad, zachter
- Tuinkers - zeer snel
- Mosterdblaadjes - heel het jaar
- Barbarakruid
- Mix - dun uit al oogstend en laat enkele kroppe
- Veldsla (herfst)
- Groenlof
- Snijlof
- Let op snel doorschieten

Selder & Prei

- Rijke (organisch en stikstof) grond en voldoende vochtig
- Zeer trage groei
- Prei:
  - zomer-herfst/herfst-winter
  - diep uitplanten (aanaarden)

- Selder:
  - (zelf)blekend
  - Snij (rode)
  - Knolselder
    - zeer lange groeitijd (2maand voor uitplant!)
    - Kali
  - (half)schaduw

velt SAMEN ECO ACTIEF

Knol

- Combinatie - snelle groeier
- Raap - !brassica!
  - voor- en najaar
  - snelle groeier
  - boter - beste ervaring, romig
  - paars/wit - fris

- Rammenas (herfst) - Daikon (voor- en najaar)
  - Laurin!

- Radijs
  - snelle groeier (french breakfast zeer snel hol)
  - allemaal lekker :)
  - Zaai mengsel voor ietwat spreiding
  - heel jaar door (!voldoende vocht!)

Spinazie

- Rijke (organisch en (stikstof)) grond en voldoende vochtig
- Zeer snelle groei
- Ras afhankelijk van de periode
    - voor- en najaar
    - winter
    - zomer - moeilijk, snel doorschieten. Alternatieven:
- Snijbiet (Glatter Silber, Verde da Taglio)
- Nieuw-Zeelandse
- Rankspinazie
- Zuring

Tomaat

- Enorm aanbod - proeverij in augustus!
- Favorieten
    - Black Cherry (cherry)
    - Blush (grote snack)
    - Black Prince (midden)
    - Bogus Fruchta (struik)
    - Ida Gold (struik)
    - Noir de Crimée (vlees)
    - Sonneherz (vlees)
    - Teton de Venus (vlees)
    - Ruthje! (midden)
    - San Marzano (saus)
- Ziekte resistent
    - Primabella
    - Resibella
- Struiktomaten voor pot en buiten

Ui

- Zaaien
  - 1jarige
  - Stengel ui - voor- en najaar (overwinteren)
- Plant ui
  - Makkelijker dan zaaien
  - Sjalot

Venkel

- Voldoende vocht en Kali
- Tijdstip: schiet snel door (waardplant vlinders)
    - Vroege voorjaar : kleine knollen
    - Liefst voor herfstteelt
- Favoriet Fenno
- Zaaien: houdt niet van verplanten
    - Apart voorzaaien
    - Ter plekke uitdunnen

Witlof

- witlof: 2 etappes
  - Opkweek penen
  - Najaar oogsten, 14d indrogen
  - Loof afsnijden (enkel cm over)
  - Opnieuw planten (in donkere pot of in aarde - opgelet voor muizen) en bedekken
  - De moeite waard!
- Roodlof (Radicchio)
  - late teelt (juni/juli)
  - Pintone als witoof

Wortelen

- Enorm aanbod - band?
- Combinatie ui, prei en andere knolgewassen
- Favorieten
    - Dolciva
    - Flakkée
    - Gochsheimer Gelbe
    - Lila Lu !
    - Nantaise
    - Ossenhart (vroege bak)
- Periode
    - Zomer - klein, jong
    - Winter - groot, bewaar - vliesdoek

Plant - Poot - Broed

- ui - zie boven
- Paddenstoel
  - Oesterzwam
    - op stro/stam
  - Shiitake
    - op stam (loof-, hardhout)

- Aardappelen
  - Resistentie!
  - Tijdstip
  - Vast - bloemig
  - Favorieten
    - Vitabelle
    - Alouette
    - Levante

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Kruiden

- Vragen? - Opmerkingen
- Basilicum - combinatie tomaten
    - Griekse
    - Kaneel/citroen (Infuus of Kombucha)
    - Thaise
- Hyssop, Bergamot, Koriander, Salie → ook bestuivers!

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Bloemen - denk aan je bestuivers!

- Vragen? - Opmerkingen
- Mengsels (akker, insectenbuffet,...)
- Inheems - biodiversiteit
- Eetbaar
- Snijbloem - onbespoten boeketje!
- Mooi!

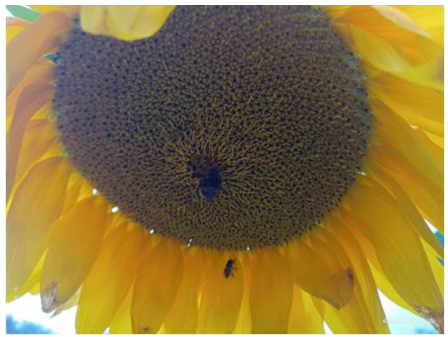

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Groenbemester

- Periode - zomer/winter
- Familie - wisselteelt
- Doel (bodembedekker/inwerking)

Kiemgroenten

- Blad
- Kool
- Erwt

Ook nieuw én populair

- Zaadbanden, -tapijten, -schijven
  - Aziatische sla
  - Radijs
  - Rammenas
  - Rode biet
  - Rucola
  - Spinazie
  - Bos- en stengelui
  - Veldsla
  - Wortel
- Boeken
  - Fruit in de tuin
  - De wildste dranken
  - Zaaien, planten, oogsten

Handig!

Starterspakketten
- Als je niet kunt kiezen
- Voor beginners
- Voor kleine tuinen
- Als cadeau

‘Zaden voor scholen, minituintjes en minihandjes’
- Selectie van zaden voor beginners, met oogst tijdens de schoolmaanden.
- Tips over wat je plant in de schoolmoestuin vind je ook hier: Wat plant je in de schoolmoestuin? | Velt

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Win je zelf zaad van groenten, bloemen of kruiden?

- Ja
- Nee
- Ik wil het volgend seizoen wel eens proberen…

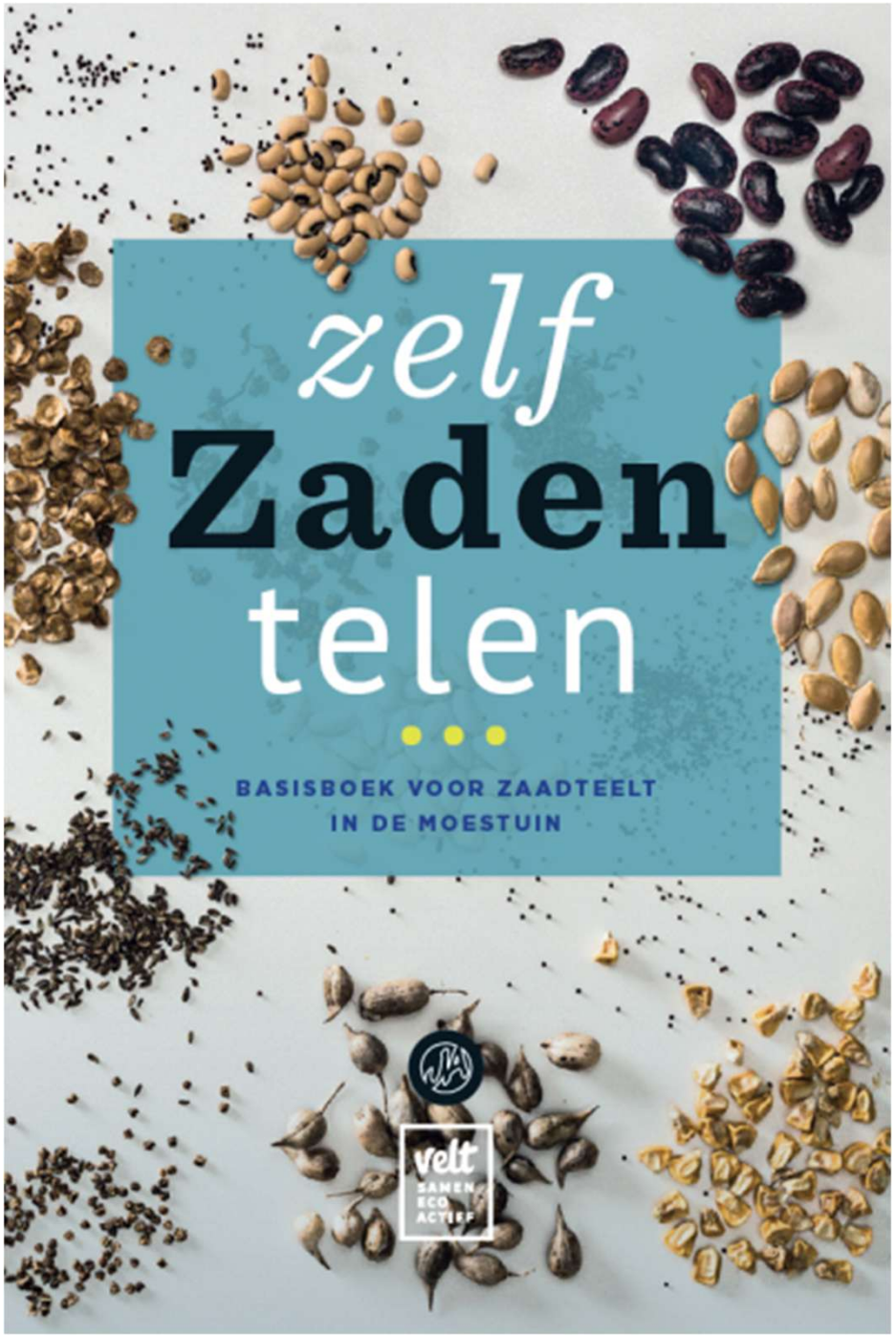

Zelf zaad winnen, ruilen?

Boek *Zelf zaden telen*

te koop via je lokale Velt-groep,
via velt.nu/winkel
of bestel het samen met je zaden

Ontdek ook:

www.diyseeds.org

Volg de Velt-zadenwerkgroep
via Facebook of
beweegt.velt.be/zadenwerkgroep

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Praktisch

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Waar & wanneer bestellen/betalen/afhalen?

- **Waar bestellen?**
  - Via samenaankoop.velt.nu
  - Gebruik de filter links/zoekbalk boven >
  - Kies de meest geschikte afhaalplaats
  - Bio hulpmiddelen - Velt Brasschaat

- **Wanneer bestellen?**
  - Bestellen kan van 1 november tot 1 december
  - Betaling voor 1 december aan het afhaalpunt waar je bestelt (betaalgegevens in bevestigingsmail)

- **Wanneer afhalen?**
  - 2de helft februari - Schoten: 7/2
  - Vrijwilliger stuurt een mailtje met meer details

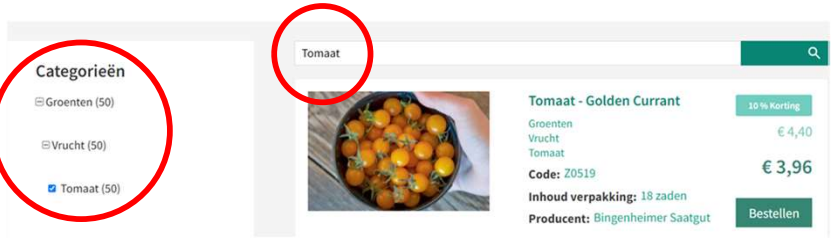

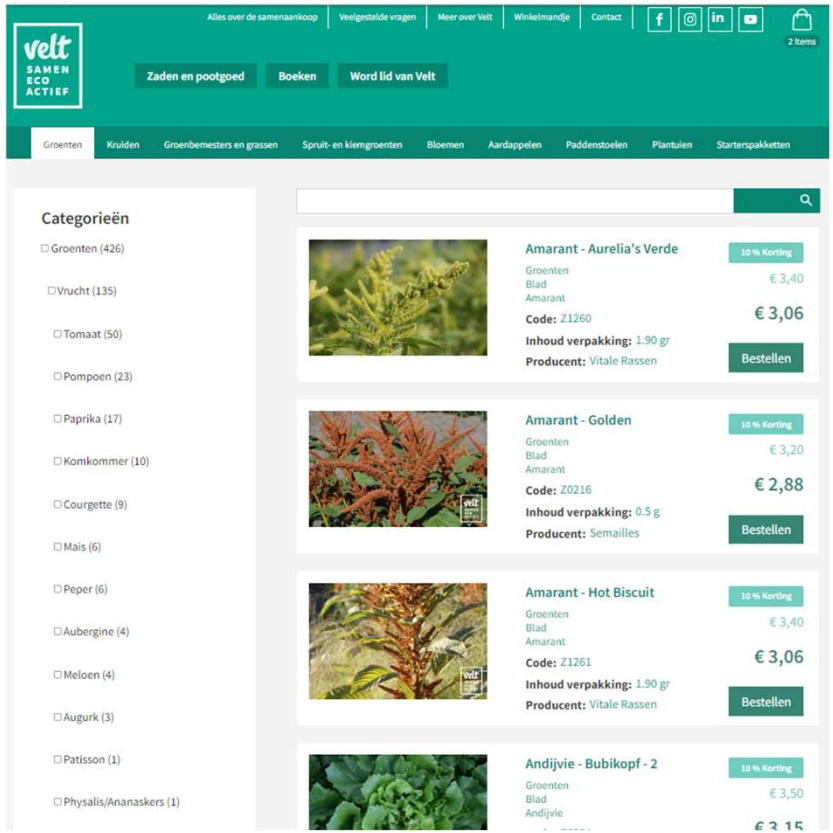

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

Veel plezier!

Eco da's logisch

Sluit je aan bij Velt

Slechts
€40
Voor een Velt-lidmaatschap

www.velt.nu/word-lid

